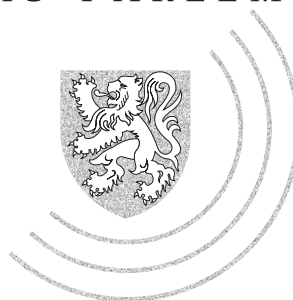

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

4 februari 2005

VOORAFBEELDING

– door het Rekenhof –

van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003

VERSLAG

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Erik Matthijs

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Sven Gatz.

Vaste leden:

de heren Thieu Boutsen, Herman De Reuse, Felix Strackx, Rob Verreycken, Christian Verougstraete;

de heren Erik Matthijs, Steven Vanackere, Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;

mevrouw Patricia Ceysens, de heer Sven Gatz, mevrouw Anne Marie Hoebeke;

de heer Gilbert Bossuyt, mevrouw Caroline Gennez, de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers:

de heren Erik Arckens, Erik Tack, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hautthem;

de heren Ludwig Caluwé, Tom Dehaene, de dames Veerle Heeren, Joke Schauvliege;

de heer André Denys, mevrouw Annick De Ridder, de heer Marc van den Abeelen;

mevrouw Michèle Hostekint, de heren Herman Lauwers, Jacky Maes.

Toegevoegde leden:

de heer Jos Stassen;

de heer Jan Peumans.

Zie:

22 (2004-2005)

– Nr. 1: Voorafbeelding door het Rekenhof

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting heeft op 30 november 2004 de voorafbeelding van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003 besproken.

Namens het Rekenhof werd een toelichting verstrekt door de heer Van Riel, adjunct-auditeur, en namens de Vlaamse Regering door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening.

I. Toelichting door de heer Van Riel, adjunct-auditeur

Volgens de heer *Van Riel*, adjunct-auditeur, is de voorafbeelding van de resultaten van de uitvoering van de begroting 2003 aan het Vlaams Parlement voorgelegd in uitvoering van artikel 77 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit. Na het advies van 30 maart 2004 van de commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting heeft het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement bepaald dat het Rekenhof in het najaar van 2004 gevolg moest geven aan het verzoek van de heer Luc Van den Brande om een voorafbeelding van de resultaten van de uitvoering van de begroting 2003 op te stellen (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 19-A/4*).

Hoewel het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap na de algemene rekening 2000 opnieuw een achterstand opliep in het afleggen van de rekeningen, heeft het Rekenhof het jaarlijks opstellen van een voorafbeelding niet onmiddellijk hernomen. Voor 2001 was dit immers niet nuttig, gelet op de aangekondigde indiening van de algemene rekening. Bovendien beschikte het Rekenhof op dat ogenblik eigenlijk over weinig betrouwbare gegevens.

Ook nu ontbeert het Rekenhof nog altijd betrouwbare gegevens. De Vlaamse minister van Financiën en Begroting heeft zich weliswaar bereid verklaard de ontbrekende gegevens voor een voorafbeelding te bezorgen. Het Rekenhof kan de verstrekte gegevens echter niet altijd toetsen aan onderliggende stukken. Dit komt door de achterstand die het ministerie van de Vlaamse

Gemeenschap heeft opgebouwd. Het Rekenhof maakt dan ook een algemeen voorbehoud bij de juistheid en volledigheid van de verstrekte cijfers. Het zal maar een definitief beeld kunnen geven na de controle van de algemene rekening 2003.

Voor de cijfers van het ministerie hanteerde het Rekenhof de gegevens van voor eind juli 2004. Deze gegevens werden gegenereerd uit de datatransmissie tussen het Rekenhof en het ministerie of werden verstrekt door de administratie zelf. Uit ervaring weet het Rekenhof dat vooral de gegevens inzake kredietoverdrachten en -ontvangsten nog sterk kunnen afwijken van de definitieve eindrekening.

De gegevens van de DAB's en de VOI's leidde het Rekenhof af uit de eindrekeningen die deze instellingen hebben voorgelegd tot midden augustus 2004. Het Rekenhof heeft ze gecontroleerd in de mate waarin hun tijdige indiening dit toeliet. Voor de ontbrekende gegevens heeft het Rekenhof, waar mogelijk, een beroep gedaan op de officieuze informatie die instellingen bezorgden. Uiteindelijk leidde de oefening tot voorlopige cijfers.

De ontvangsten voor het begrotingsjaar 2003 beliepen, inclusief thesaurieontvangsten, op kasbasis 20.316,5 miljoen euro, waarvan 17.342,7 miljoen euro werd aangerekend op de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Het aandeel van de gedeelde en samengevoegde belastingen bedroeg 13.822,2 miljoen euro, zijnde uiteindelijk 41,8 miljoen euro minder dan wat de federale overheid had begroot.

De opbrengsten uit de gewestbelasting liepen op tot 2.943,9 miljoen euro. Een belangrijke minderopbrengst in deze post betreft de heffingen op leegstand en verkrotting. Bij de tweede aanpassing van de middelenbegroting werden de opbrengsten eind 2003 nog op 99,8 miljoen euro geschat. Daarvan werd echter maar 21,3 miljoen euro geïnd.

De uitgavenkredieten voor 2003 bedroegen, exclusief de aflossing van de schuld, 18.298,5 miljoen euro. Ze werden voor 91,1 percent, zijnde 16.661,3 miljoen euro, aangewend. Een verdere analyse van die uitgaven toont aan dat, hoewel bijna 60 percent van de programma's slechts werden aangewend voor 90 percent of minder, ze toch niet zwaar doorwegen in het totaal van de uitvoering

van de begroting, en dat zich niet onmiddellijk zware problemen inzake onderaanwending voordoen.

Daarnaast waren er nog 562,6 miljoen euro overgedragen kredieten van 2002, waarop 522,1 miljoen euro werd aangerekend. Dat komt neer op een aanwendingsgraad van 92,6 percent.

De gesplitste vastleggingskredieten bedroegen 2.965,3 miljoen euro of 2.987,1 miljoen euro exclusief de herverdeling naar het Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven. Van dat laatste bedrag heeft de Vlaamse Gemeenschap 97,3 percent, zijnde 2.907,5 miljoen euro aangewend. Op programma-niveau zijn er geen extreem lage aanwendungen te rapporteren, wat ook uit de bijlage blijkt. De in de begroting toegewezen vastleggingsmachtigingen van 1.661,8 miljoen euro werden evenwel slechts aangewend voor 1.518,2 miljoen, zijnde 91,4 percent.

Het overwicht van de ontvangsten op de uitgaven leidde tot een voorlopig begrotingsresultaat op aanrekeningsbasis van 160,2 miljoen euro. Het resultaat op kasbasis dat veel ruimer is, en alle kasverrichtingen omvat van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, ongeacht het begrotingsjaar waartoe ze behoren, loopt daarentegen op tot 470,6 miljoen euro. Ten opzichte van het kasoverschot van 226,3 miljoen euro in 2002 betekent dat een verhoging met 108 percent. Dit verschil is toe te wijzen aan het doorschuiven van betalingen, interne transfers met het CFO (Centraal Financieringsorgaan) en de versnelde inning en doorstorting van de opcentiemen van de onroerende voorheffing.

In 2003 waren er in het totaal 22 diensten met afzonderlijk beheer. Van 19 daarvan kon het Rekenhof cijfers bekomen, goed voor in het totaal 2.626,8 miljoen euro aan ontvangsten en 1.193 miljoen euro uitgaven. De 43 Vlaamse openbare instellingen genereerden in 2003 exclusief de Vlaamse Vervoermaatschappij 6.028,6 miljoen euro inkomsten, en 4.860,1 miljoen euro aan uitgaven.

Het Rekenhof heeft getracht met de beschikbare cijfergegevens de naleving van de begrotingsnorm te toetsen zoals de afdeling Financieringsbehoeften van de Hoge Raad voor Financiën die hanteert. Het is daar echter bij gebrek aan informatie niet in geslaagd. De beschikbare gegevens zijn niet uniform aan deze gebruikt door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap voor de berekening van de norm. Het Rekenhof beschikt niet over de cijfers van bepaalde te consolideren instellingen. Het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap kan de overgang van het begrotingssaldo naar het vorderingensaldo niet duiden. Bovendien worden de ESR- en HRF-methodologiën, alsook de op de norm uitgevoerde correcties onvoldoende gedocumenteerd.

Het Rekenhof heeft wel een andere doelstelling kunnen toetsen, namelijk de halvering van de schuld tot 2.780 miljoen euro. De totale uitstaande directe schuld is in 2003 met 428,3 miljoen euro gedaald. Ze bedroeg eind 2003 nog maar 1.715,6 miljoen euro. De indirecte schuld daalde met 1.708 miljoen euro tot nog slechts 32 miljoen euro, vooral dankzij het wegvallen van de Alesh-schuld. De totale schuld bedroeg eind 2003 nog slechts 1.093,1, echter inclusief de positieve kastoestand en de beleggingen, die op hun beurt te danken zijn aan een aantal kasoperaties ten belope van 293,2 miljoen euro. Dankzij het doorschuiven van de Alesh-schuld naar de VHM en de kasoperatie is de doelstelling zeer ruim gerealiseerd.

II. Bespreking

Minister *Dirk Van Mechelen* neemt er akte van dat het Rekenhof, dat natuurlijk werkt op basis van exacte cijfers en exacte afwegingen van rekeningen vooraleer een beoordeling te kunnen geven, stelt dat op basis van de beschikbare cijfergegevens niet te toetsen is of de begrotingsnorm wordt nageleefd. Het Rekenhof zegt – terecht – dat er te weinig tijd was. De minister verwijst naar het jaarverslag 2004 van de Hoge Raad voor Financiën. Op basis van prognoses en ramingen stelt de HRF dat Vlaanderen meer heeft gedaan. De HRF stelt een bedrag van 478,7 miljoen euro voorop terwijl

Vlaanderen een vorderingensaldo van 628,4 miljoen euro haalt, wat dus 149,7 miljoen euro meer is dan vooropgesteld.

Naar aanleiding van de toelichting van het verslag van het Rekenhof over de voorafbeelding van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003 worden verder geen opmerkingen geformuleerd.

De verslaggever,

Erik MATTHIJS

De voorzitter,

Sven GATZ
